

ESPLA

SUPLEMENT REVISTA POPULAR D'EL MATÍ

ANY II

BARCELONA: DIMARTS, 1 DE MARÇ DE 1932

Núm. 13

Soc cristiana!

per I. J. Kraszewski

(Continuació)

Fou un espectacle terrible, espantós, però magnífic... De nou, la multitud vociferà salvatjosament, ofegant el cant. Eren dones, homes o monstres escapats dels deserts els que blasfemaven així la santedat de la dolor!

La paciència i la resignació dels màrtirs, semblava excitar-los, encara més; furiosament el tiraren damunt ses víctimes, qui, de genolls, els braços en creu, esperaven la mort, salmodiant sempre llurs cants.

Jo tenia els ulls clavats en Sabina... ella estava dreta, al cap d'un grup de dones; al costat d'ella, Ruça, sa servent, fidel fins a la mort. Alçà el cap al cel; després, em semblà que potser em cercava amb l'esguard entre la gentada i jo vaig alçar damunt el meu cap, el seu sudari blanc, el mateix que dies ençà, el jorn de l'incendi, vaig trobar a l'entrada de les criptes. Ignoro si s'adonà d'aquesta senyal, però inclinà sa testa, com per a saludar, posant la mà damunt son cor. I, com si lamentés, com si tingués vergonya, d'aquest pensament passatger, s'agenollà, baixà els ulls i es posà a pregar...

Arribà el seu torn...

El botxí se li dirigí, l'agafà pels cabells, que tallà, i després, d'un cop, separà sa testa del tronc... Ella caigué... vaig veure un ruixim de sang, son cos blanc palpitava... Vaig llançar un crit i, sense coneixement, vaig caure per terra... En aquest moment, queia Lelius per l'altre cantó. D'altres, foren clavats a les creus, d'altres, encara, foren posats en fogueres enceses.

Immòbil, èrtic, vaig restar dret, malgrat Afer i d'altres que tractaren d'emportar-se'm, com clavat al sòl... vaig decidir-me a restar allí per a poder, amb l'a-

juda d'altres correligionaris, aixecar el cos de la santa dona i transportar-la a les sepultures comunes dels cristians...

Quan la sang començà a córrer, la multitud, que bullia i blasfemava, callà sobtadament; malgrat les amenaces, les interdiccions i els nombrosos cops, molts es precipitaren i xoparen la copa en el negre xaragall que s'escampava per la sorra. Els arquers, fuetjaven sense pietat, amb l'ajuda de cordes i de bastons, però no produïen més que l'efecte contrari. En mig d'aquest desconcert i d'aquest estrèpit, el raig de sol s'extingí, aparegueren uns núvols negres i es desencadenà un vent violent, ofegant, amb el seu bramul, les vociferacions del poble.

Jo esguardava estupefacte, quan, sobtadament, es féu un gran silenci de nou i, de la multitud, en sortí un home cridant:

— Sóc cristià!...

S'entregà entre les mans dels botxins, com demanant la mort.

Entre els arquers i el poble, hi hagué un gran desconcert, una mena de consternació s'emparà de tots; tothom s'apartava entorn d'ell, el defugien, ningú no gosava tocar-lo. Aquest home s'agenollà en l'arena, al costat dels cadàvers, i es posà a pregar, tranquil·lament. Un dels botxins, recolzat en son glavi, l'esguardà llarga estona, el féu caure, després, i el ferro li caigué de les mans, s'extremí i caigué de genolls al costat d'ell...

D'altres, igualment, s'avançaren en mig de la multitud per a reunir-se amb els dos convertits... els altres els esguardaren sorpresos...

Un estupor indescriptible s'emparà de tots, els uns començaren a fugir, els altres s'allunyaren pensatius, no podent treure els ulls d'aquell incompreensible espectacle.

Jo sentia, entorn meu paraules soltes, plenes de temor i de sorpresa, les mares s'emportaren els infants, els marits arrossegaren darrera d'ells llurs dones, tots entraren a la ciutat...

Tots semblaven témer el contagi, que sentien ja en el seu cor...

Jo vaig comprendre, en aquest moment que els venguts eren victoriosos, que el veritable triomf no era dels cesarins, sinó de llurs víctimes.

Volgut Càius... el cristianisme triomfarà a tot el món! Si haguessis assistit a aquest espectacle solemne, hauries dit com jo: res no podrà vèncer aquest poder!

A la fi, totes les tropes es dispersaren, jo vaig restar allí, amb alguns; la nit arribà, els cadàvers dels màrtirs havien restat en la plaça i ens els emportàrem sense dificultat.

Junt amb els altres, vaig retre a Sabina aquest últim servei; embolicàrem son cos amb un drap mortuori que les dones havien preparat, vaig xopar mon mocador en sa sang sagrada, encara tèbia i l'he guardat pel seu nen...

Alçàrem el cos de Lelius i dels altres, els cobrírem, en reunírem totes les restes i un nombrós seguici fúnebre els acompanyà, darrera els murs de la ciutat, a les catacumbes cristianes.

Les nostres criptes estaven il·luminades amb llànties, per a rebre les despulles mortals, ornades amb ramells verds, com la porta del nou maridat quan l'esponsa deu franquejar el seu sòl...

De seguida, els fossers prepararen les tombes. Un antic sarcòfag, fou destinat per a les despulles de Sabina. Un sacerdot li digué la primera missa, i esdevingué un altar...

Segons el costum cristià, hi posàrem un epígraf...:

Sabina Marcia,
Anima dulcis et innocens,
Roges pro nobis,
Quia scimus te in coelo.

XXVI

Crisippas a Zenó, l'atenès, salut!

Cercant-me per Roma amb ta lletra, mon vell amic, Nisias, topà primerament amb més d'un Crisippas, abans de reeixir a trobar-me. Ací, no sóc molt conegut, car la gent no coneix més que els histrions i contaires i, avui dia, a penes si un petit tros de terra coneix la meua existència, car habito en un angle de les termes, quasi a la manera de Diògenes... Ja no sóc esclau; però tot pesa damunt meu, car ningú no em manté, ningú no s'ocupa de mi, no portaré perjudici a ningú amb la meua mort; he esdevingut, doncs, un captaire. Al mateix temps que la misèria, m'ha vingut un desdeny profund per a aquesta vida; no planyo massa, doncs, la meua sort. Passo la resta dels meus dies esguardant la vida dels altres, com si estigués al teatre, ocupat a esguardar els mals histrions.

Entre ells i jo, no hi ha res de comú.

I tu em preguntes com visc? Em creuràs, si et dic que no tinc casa? M'adormo a les termes o en un refugi; sovint, al costat d'un mur de la carretera, si la nit és càlida; porto, segons l'expressió del filòsof, tots els meus béns amb mi, car no posseeixo més que una túnica i un mantell foradat. Així que obro els ulls, vaig a refrescar-me en els banys, que per un quart d'as et fan molt bons tractes.

... Vaig elegir mon lloc a les termes, l'estiu a l'ombra, l'hivern al sol i ningú no me'l nega. Jo, escolto i esguardo, i ric, dins la meua ànima, dels grans rancors tant com dels petits *Graeculae*, que representen ací la nostra pàtria d'una faisó tan menyspreable. A voltes, algú se m'acosta, m'adreça la paraula, de temps en temps, un amic m'invita a partir amb ell sa *coena*; alguna volta, àdhuc, puc dormir a casa d'un amic, però per a tot això, sempre cal pagar, sinó amb diner, almenys amb una conversació. Per altra part, no m'agrada acostumar-me a coses que em poden mancar molt fàcilment un jorn, així és que prefereixo dormir sota un mur, a la claror dels estels, car, almenys, ningú no me'n treurà; ací, sóc hoste i senyor a la vegada.

Ara compendràs com no era gens fàcil a Nicias de poder-me trobar a Roma; però, per fi, havent-me trobat assegut en un munt de pedres, em donà la teua lletra.

Així, tu desitges saber noves del món, com si tu i jo en forméssim part. M'obligues a escriure't, àdhuc, amb els dits entumits i que a penes poden moure's.

Encara que he tingut pietat de la teua feblesa, desitjo satisfer-la; no series atènès si no fossis curiós. Tractaré d'acontegar-te, encara que amb poca cosa. I, primerament, et diré que ta deixebila benaurada, així com ton volgut Julius ja no són d'aquest món. Sabina Màrcia, abraça una creença estrangera, importada a Roma, de Judea; Julius Flavius, seguí son exemple. Ella pagà amb sa vida la prime-

ra; ell, perdé la seva per altres raons, més tard.

Reus estar al corrent d'aquesta nova creença i no entaularé discussió sobre aquest assumpte...

Ha calgut perseguir-la, ja que no volia posar-se al costat de les altres, ni viure amb elles en bona intel·ligència... No obstant, com més fou perseguida, més atreia. Tu saps, mon Zenó, que les coses prohibides són sempre les més cares als homes, corren a elles amb molta més d'activitat; el vell Homer, ja en sabia quelcom, d'això... També si es prohibís la veritat, contribuiria, això, doncs, a fer-la estimar?

De la nova doctrina, no sabré dir-te'n mal ni bé; no obstant, jutjant segons els seus actes, jo els veig filòsofs; i com triomfen d'ells mateixos i del món, jo els aplaudeixo. Per quin mitjà han arribat a fer comprensibles a la multitud veritats, accessibles, fins aleshores, només a un petit nombre de savis i fer-les acollir per les masses ignorants? No ho comprenc. Això em sorprèn, però no m'espanto; jo només veig que han obert la porta secreta per a tots. En quant a la resta, no vull declarar sobre coses que em són estrangeres... Jo diria que entre ells, el fi de tot és Déu; tot va, tot es fa per Déu i amb Déu. Fins ara, hi havia innombrables déus, però la vida no els tenia en res; ells viuen per a ells, els homes per a ells, ajudant-se mútuament; l'home pregava a Júpiter per a obtenir d'ell una mercè qualsevol; Mercuri se servia, a voltes de l'home; existien dos móns, l'un al costat de l'altre, estrictament separats; ara, entre ells hi ha un Déu únic, però els ha pres tots sota la seva dominació i segueix damunt tots.

La multitud cega els lapida; jo, sóc massa vell per a barrejar-m'hi, prefereixo pensar i esperar la fi. Doncs ja et diré com s'han arrelat, a Roma.

S'hi han arrelat a la faisó dels jardins quan planten un arbret fràgil, i el reguen amb sang calenta.

Roma, que ha conquerit els Barbres pel foc i pel ferro, fa la guerra al déu de la mateixa faisó: no en coneix d'altra.

Una de les primeres, la teua deixebila Sabina, donà sang per a regar aquest arbret. Ignoro si tu li havies ensenyat a morir més aviat que a viure, però ella vivia dignament i ha mort, no com una feble dona, sinó com un home de virtut estoica. Jo vaig contemplar-la, aquesta mort, esperant una fi tan plàcida, però no donada per la mà d'un botxí, car et cal saber que ha estat executada en companyia d'altres cristians.

Els romans saben executar i destruir; veurem si saben, també, crear quelcom.

Julius Flavius, a qui la teua Sabina havia confiat el seu fill abans d'anar a la mort, fou salvat aquella volta, però no per gaire temps. En efecte; veient Neró que les seves crueltats vers el cristians no produïen cap efecte, que no disminuïen gens el nombre de neòfits, alentí una mica les persecucions; però tement més i més per la seva vida, per altra part, condemnà a mort a qualsevol qui suposava

que li era hostil. I com aquest monstre sent que ningú no pot amar-lo, ben aviat hauria despoblat el món. Cada jorn arriben noves sentències; jamai Roma veié tantes pires fúnebres, ni tants banys envermellits de sang.

Roma ha esdevingut deserta i terrible i els soldats germans, poden recórrer-la com abans recorrien llurs boscos i llurs planes deshabitades... Només un home es mou en l'altura, amb aires de Júpiter; els altres, s'humilien als seus peus, no gosant dir un mot. El Senat tremolava per a ell, imaginant per a Cèsar, títols nous, sempre, i sempre disposats a aplaudir-lo, com si hagués nomenat senador un dels seus esclaus. Hom li modelava estàtues més grans que als déus, però, enmig d'aquest silenci sord, es percebia un estremiment d'impaciència.

La Gàl·lia, devastada en nom de Cèsar, s'ha sublevat la primera. Vindex declarà obertament la revolta, d'altres comandants i governadors de les províncies veïnes s'hi afegiren. Neró regnà encara, però a Roma, només; fora de les seves portes, ja ningú més no escoltava les seves ordres. Recomençà, doncs, a semblar l'espant amb noves execucions, cercant, encara, víctimes.

Julius Flavius vivia en estreta amistat amb Celsus qui, temps enrera havia estat iniciat en el complot de Pisó; però com que tenia orelles i no boca, no fou castigat de seguida. Quan denunciaren Celsus, Flavius fou endut amb ell. Trobarem lletres, descobriren relacions amb els rebels de la Gàl·lia eugúnia (32). De seguida, s'ordenà la mort de Celsus i ell s'obrí les venes, afegí una metzina i morí bé, encara que de pressa. Això ha esdevingut ací, un art; hi ha reglaments, professors, models, ajudes; l'art de morir, s'ha perfeccionat, a Roma, d'una manera hàbil i convenient. Lucà morí declarant versos; Sèneca, pronunciant un discurs; altres en soldat, d'altres, encara, en sibarites, calculant bé, a fi de fer assemblar la mort, el més possible, a un lleuger son després del menjar.

La gent, ha pres el costum de portar damunt uns flasconets de metzines —com les dones el porten d'olors— a fi d'estar sempre a punt, esperant l'ordre. Locurta no ho ha fet pas malament.

Alguns arribaren a una tal perfecció que, quan el centurió portador de l'ordre trucava a la porta, ells estaven ja al bany, les venes obertes, abans que haguessin tingut temps d'obrir.

Flavius, a qui la seva religió no li permetia de donar-se la mort ell mateix, esperava el centurió i el rebé coratjosament. L'arquer de Neró feia temps, per cortesia, abans d'entrar, per donar el temps necessari a Flavius per a treure's la vida ell mateix; cregué trobar-lo morint ja i es sorprengué trobant-lo tranquil·lament assegut.

—Saps per què vinc? —digué.

—No ho dubto; executa les teves ordres —respongué Julius.

—Per què no m'has avançat? —féu el soldat—. No has tingut prou coratge?

—En tindrè per a anar a la mort —di-

ver-lo odiat... Jo estava allí i reia... Oh, gué Julius—, però jo no tinc el dret de treure'm la vida.

El soldat se sorprengué. Veient el pit descobert, esguardà un instant, tragué el seu glavi de la beina i l'hi enfonsà al cor...

Jo, aleshores, vaig restar sol amb l'orfe de Sabina, el petit Paulus, del qual—t'ho confesso— no sabia què fer-ne. Confiscaren tot el que tenia el condemnat, nosaltres sortírem al carrer amb alguns vestits que ens deixaren emportar, per pietat, nòs de mantenir l'infant si un vell desconegut no se m'hagués acostat informant-se damunt l'esquena. M'hauria estat molt pe-d'ell!

Jo vaig preguntar-li qui era; ell em digué que un cristià i que latutela de l'infant cristià pertanyia als seus correligionaris. Jo l'hi vaig confiar i no ho lamento, car el posà en una casa honorable, on trobà, no solament una mare i un pare adoptius, sinó a més, tendres sollicituds. Car els cristians formen una sola família gairebé, que els reuneix tots, i és un deure d'ells, d'ajudar-se mútuament.

Si hagués sabut plorar, hauria plorat damunt mon Julius, però les llàgrimes se m'han esgotat fa temps; esclau, encara, ja havia cessat de recrear-me... Mon cor és clos. Vaig saludar-lo amb un petó, pobre jove! Jo esperava obtenir per a ell una inhumació, però son cos desaparegué... Sens dubte, els cristians degueren emportar-se'l a llurs tombes.

Després d'aquests esdeveniments, Neró regnà encara, però ja en la posta de son poder... Incessantment, jo sentia entorn meu veus mormlar tot baix:

— Quan acabarà, això?

Les noves de la Gàl·lia, se seguiren les unes a les altres, ell es preparava — deien — per anar a castigar els revoltats, però

es passà el temps en posar els cossos en estat, a reclutar les forces necessàries; la campanya es diferia de dia en dia, per a més tard; es veia clarament que no sabia a què atendre's ni per què començar.

Un dia enviava a Ostia a preparar els vaixells; un altre volia anar a la Gàl·lia; un altre, encara, semblava resoldre's a abandonar el poder a un altre, i ell guanyar, vell, amb la citra a la mà. En sos atacs d'extrema impaciència, trencava els vasos, tombava les taules, pegava per concubines, provocava a tot, però no tenia força per a decidir i complir res que fos seriós. Així, arribà que la sola remor de les legions que s'acostaven... Roma l'abandonà. Els amics, la cort, les amistançades, els soldats mateixos, adulats i pagats per defensar-lo i protegir-lo; tots es dispersaren. Totes les portes es tancaren davant d'ell, els habitants fugiren; Neró, horroritzat, enfollit, en plena nit, fugí de Roma... per a cercar la mort que no sabia trobar. Vivia encara, però ja havia deixat de regnar... Un oficial el trobà, el reconegué i no el volgué matar... Fou la vergonyosa fi d'un regne aquell... La misèria, la fam, el temor, la baixesa dels homes, a qui ell havia ensenyat a rebair-se, a envilir-se, feren sentir la seva fi. A l'últim, l'histrió, no lamentà pas tan gran regne i sa vida, com el talent que moria prematurament: «Qualix artifex pereoi!» (33).

Aquí acaba la tràgica comèdia de Neró, però no encara la de Roma infame.

Quan Neró hagué sucumbit i que ningú no el temia, el Senat el declarà parricida; els aduldors de la vetela escopiren damunt sa memòria; tots es vantaven d'haver-hi Roma! Oh, Roma! No et faltarà pas altre

(33) Quin gran artista mor!

Neró! Cornutus tingué raó en dir: tant d'enviliment, tant d'oprobri els feu néixer, la teva adulació els nodrí la teva disbauxa els tornà disbauxats. Roma, tu ets digna del Cèsar, i Cèsar és digne de regnar damunt teu...

Ho recordo, encara, i me'n ric sempre, mon eZnó... els deus deuran saber perquè serveix tot això; jo, jo sóc un estúpid, jo no comprenc res. Jo veig en l'escena els músics i els actors, però no dubto quin serà el final de la peça i, certament, no viuré pas tant de temps per a veure-la...

Tu em dius de deixar aquesta odiosa cloaca romana i de retornar a Atenes. No... Jo, odio Roma, però m'hi he habituat; jo no l'abandonaré per a cercar odis nous. De lluny, jo venero la Minerva Atenesa, i si li esdevingués infidel, com ho he esdevingut amb el Júpiter del Capitoli?... Per altra part, no erraré gaire temps més per aquesta terra, tacada per la soldadesca romana.

Vers la fi del festí, quan has ben elegit ton lloc en el llit, si t'oferíssim una plaça consular, l'acceptaries? No valdria la pena...

Tinc ja mon petit recó al peu del mur on una vella figuera, les eures i els pàm-pols em donen ombra a bastament. Vaig cavar les pedres de manera que corresponen exactament a mes formes; jo sé on es troba l'aigua més fresca i en quina taverna puc comprar les olives i els pastissos del millor mercat possible. Necessito quelcom més?...

Una nit, certament, el cos s'anirà posant èrtic, l'ànima volarà, i els vianants, sorpresos de veure aquests vells ossos a la vora del camí, per pietat els faran cremar!

Trad. de Lluís Jordà

L'APOCALIPSI RUS

(Continuació)

Destígem l'extensió d'aquesta unió a tots els treballadors d'Àsia. La victòria serà llavors segura. Viseu l'Àsia lliure!

CAPITOL V

Acabament

EL CREPUSCLE DEL COMUNISME

Del 2 al 17 de març de 1921, tot el món va seguir amb una curiositat apassionada, les peripècies del duel entre Petrograd i la seva avançada marítima, Cronstadt. Cronstadt, primer en data dels falansteris leninistes, república de mariners depravats, afavorits del bolxevisme, Cronstadt no tenia por de desmentir totes les seves tradicions i de proclamar-se en rebel·lió oberta contra la dictadura comunista.

Durant quinze dies, les agències telefòniques han amplificat el rebombori dels canons de Cronstadt. Però, en realitat, Cronstadt no volia combatre. Els esdeveniments han llançat a contra-cor, vers l'acció violent un comitè d'utopistes encegats per la il·lusió de poder-se avenir amb els bolxevistes. La revolta va esclatar amb una espontaneïtat tan irresistible que els directors ni varen pensar a transportar d'Oranienbaum el blat destinat a Cronstadt. Allí on la propaganda bolxevista ha denunciat una intriga sàviament urdida, no hi havia sinó una llastimosa manca de previsió. Amb prou feines constituït, el comitè revolucionari contradiu els consells del capità Solovionof, que demana als oradors que donin un cop de mà pels volts d'Oranienbaum. Els especialistes militars són considerats suspectes; al llenguatge dels canons, prefereixen les paraules, en lloc de la tropa, envien a Petrograd una delegació encarregada de fer entrar a la raó a un Trotski L'inclòs quan Petrograd respon amb plom totes aquestes obertures, Cronstadt s'aferra a multiplicar els radis, atavisme verbal de Kerensky, l'etern apuntador de frases revolucionàries.

Aquestes disposicions ja donaven per endavant la victòria als bolxevics.

Després d'haver refusat la primera ofensiva, Cronstadt ha buscat novament les seves forces de resistència en els meetings. La nit de l'assalt decisiu, els projectors deixaren d'il·luminar el glaç a les dues de la matinada, en el moment precís en què els assaltants, embolicats amb capes blanques es posaven en moviment. En un recorregut de set quilòmetres els exèrcits vermells no varen trobar ni una sola avançada; arribaren al peu d'alguns forts sense ésser vistos per la guarnició; i quan, desvetllats pel soroll del combat els artillers corregueren als seus canons, només pogueren bombardejar, per damunt dels caps dels vencedors, una llunyana extensió de glaç deserta.

Però Cronstadt no deixarà a la història,

(4)

solament una prova d'impotència. Cronstadt, en els annals de la decadència del bolxevisme, assenyala aquesta etapa important en què la concepció del soviets, acaparada per Lenin en profit del seu partit, s'ha separat violentament de la idea de dictadura comunista. «Tot el poder als soviets»: aquest és el crit de les masses revoltades contra el govern soviètic. La bandera dels rebels continua essent tan vermella com la dels que combaten.

Lenin, a fi de comptes, no s'enganya gaire quan descobreix en les convulsions de Cronstadt, un moviment de petits burgesos anarquistes: anarquistes, ja que la revolta té per origen l'odi a la fèrula i a les militaritzacions; petits burgesos, ja que els rebels, en definitiva, només aspiren a menjar segons llur fam. Cronstadt, amb aquest doble títol, s'ha afirmat eminentment representant de tota la Rússia, del seu esgotament després de tres anys de dieta, de la seva fatiga després de tres anys de sotragades i de trepidacions. Als ulls de les grans masses on les privacions han anestesiat tota mena de sensibilitat política, la forma de les institucions és provisionalment indiferent. L'essencial pel moment és poder comprar pa en el mercat i poder dormir sense por que la *Vetereca* et vingui a treure del llit.

Els mateixos símptomes de cansament, d'anèmia física moral en els rengles del proletariat industrial, d'aquesta avantguarda del comunisme. «El bolxevista més convençut, ja deia Rykof, en una conferència, el setembre de 1920, no sabia provar a un obrer que ha de treballar amb els peus descalços i el ventrell buit.» I, amb tot, després del seu adveniment, el bolxevisme només ha predicat als seus fidels resignació i ascetisme; en lloc dels festins promesos, sermons d'abstinència.

«El partit està malalt, es lamentava Zinovief en la mateixa conferència. Està malalt d'haver treballat en condicions espantoses de revolució econòmica, quan és vigila amb odi el veí que potser rosega un tros de massa...»

L'endemà de l'ocupació de la Crimea blanca, Rykof no dubta en declarar que, reforçada sota el punt de vista estratègic, políticament la república s'ha afeblit.

L'acaparadora majoria del partit comunista és composta per analfabets. Rys-triansky, confessa amb un veritable desesper que els nous reclutes del bolxevisme, no ignoren solament els estatuts del partit, sinó que sovint confonen el general Denikin amb el camarada Kalenin, president del Tsik.

La dictadura bolxevista no ha aconseguit sotmetre un país de petits productors rurals a la llei de les categories marxistes importades a Moscou dintre de vagons plens de plom. Esgotat per la tasca de bolxevitzar un poble de burgesos agraris, el proletariat, el famós «proletariat conscient i organitzat», se'n va, ple de meetings i de bandera vermella descolorida, a trucar a la porta del mugic.

En el gran combat de les realitats russes contra la demència vermella, és el mugic, una vegada més, que ha triomfat sobre Lenin.

En un article de la *Krasnaia Nov*, Lenin capgira el prejudici dels teòrics amb una brutalitat sense precedent. Sembla que trobi un aspre plaer a descobrir les tares del seu propi partit. «Prou il·lusions, exclama, és ridícul tancar els ulls a la veritat: privar a Rússia tota pràctica de canvis comercials seria una bestiesa i un suïcidi; una bestiesa, ja que seria aferrar-se a allò irrealitzable, un suïcidi ja que seria condemnar el règim a una ruïna fatal. Tanmateix els canvis, la llibertat comercial, formaran entre els ciutadans relacions de natura capitalista... Es una desgràcia?... Som estúpids i febles; hem agafat el costum de dir que el socialisme és un bé, que el capitalisme és un mal, però el capitalisme només és un mal relacionat amb el socialisme: relacionat amb l'edat mitjana on encara es troba Rússia, el capitalisme és un bé...» Doncs així, per què la revolució d'octubre, les nacionalitzacions, les matances, el diluvi de sang? No sense raó, el número de la *Pravda* que reproduïa l'article sediciós, va ésser confiscat per ordre de la Comissió extraordinària, Lenin, el Déu comunista, a les acaballes de la seva vida, es convencia ell mateix de la propaganda contra-revolucionària!

«Els esdeveniments, no para de repetir Lenin, ens imposen el deure de canviar momentàniament, la nostra política.»

Davant del resultat de tres anys i mig de socialització, la consternació s'apodera dels rengles comunistes.

Pel moment, Rússia només té soviets. Fora dels soviets, el desert: camps incultes i fàbriques paralitzades.

Sense importació estrangera no hi ha comerç interior possible o sigui que no hi ha pa, per tant no hi ha comunisme...

La santa Rússia, muralla europea contra la pressió mongol, ara es posa al davant de les invasions bàrbares. Anulla l'obra dels seus sacerdots i dels seus emperadors. Amb la caiguda del tsarisme i l'abolició del paper polític de l'Església, Rússia ha perdut els frens que la retenien allunyada de la seva salvatgeria nativa. Al lloc del tsar «molt pietós» de les litúrgies ortodoxes, regna una mena de monstre amb els ulls tapats, amb un enorme crani calb on s'abriga un cervell sense ànima, el cruel iconoclasta de totes les tradicions nacionals, l'Anticrist de la història russa. El veritable sentit de l'apocalipsi rus és ací: tota una civilització escombrada per les «potències de les tenebres», aliades al socialisme integral. I l'imperialisme vermell, amb prou feines disfressat per la tercera Internacional, consisteix solament a transformar l'apocalipsi rus en apocalipsi mundial, a estendre, per mitjà de la propaganda i de les armes, els dominis de satanàs, a imposar el regne de la bèstia pollosa i fanàtica.

FI

(Traducció de Carmelina Valls)

